

Cicle Formatiu de grau Mitjà	Any: 2024-2025
Especialitat: Assistent al producte gràfic imprès	Curs: 1r
Assignatura: Fonaments del disseny gràfic	
Professorat: Josep Genís Sanz i Rabadan	Hores setmanals: 4
E-mail: sanzj@easdalcoi.es	

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

1. Introducció al mòdul formatiu 2. Objectius 3. Continguts 4. Planificació i temporització
5. Metodologia 6. Avaluació 7. Activitats extraescolars 8. Recursos 9. Bibliografia

1. Introducció al mòdul formatiu.

Marc normatiu

Identificació del títol:

- Denominació: Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès.
- Nivell: Cicle mitjà dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny.
- Durada total del cicle: 1600 hores.
- Família professional artística: Comunicació gràfica i audiovisual

Normativa aplicable:

Segons estableix l'article 6.4 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, l'article 13.1 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, i l'article 2.2 del Reial decret 1436/2012, d'11 d'octubre, correspon a les administracions educatives, en l'àmbit de les seves competències, establir el currículum corresponent al títol de tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual, del qual formaran part els aspectes bàsics del currículum que constitueixen els ensenyaments mínims i el desenvolupament posterior.

DECRET 177/2014, de 10 d'octubre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de les ensenyances artístiques professionals corresponents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. [2014/9273]

Identificació del mòdul formatiu:

- Denominació: Fonaments del disseny gràfic
- Hores lectives: 100
- Sessions/setmana:2
- Idioma en què s'imparteix: Valencià

<i>Mòduls formatius</i>	<i>Hores lectives</i>	<i>Sessions/setmana</i>	
		<i>1r</i>	<i>2n</i>
Fonaments del Disseny Gràfic	100	4	–
Tipografia	100	4	–
Mitjans Informàtics	100	4	–
Història del Disseny Gràfic	75	–	3
Producció i Impressió	125	2	3
Autoedició	300	6	6
Materials d'Impressió	125	3	2
Impressió Digital	150	–	6
Tècniques Gràfiques	75	3	–
Fotografia Digital per al Producte Gràfic Imprés	50	–	2
Formació i Orientació Laboral	50	2	–
Empresa i Iniciativa Emprenedora	50	–	2
Idioma Estranger	100	2	2
Obra Final	100	–	4
Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers	100		
<i>Total</i>	<i>1.600</i>	<i>30</i>	<i>30</i>

Presentació

L'assignatura de Fonaments de Disseny Gràfic planteja fonamentar de manera teórico-pràctica la disciplina del disseny gràfic, com a llenguatge comunicatiu.

Aquest llenguatge s'articula basant-se amb dues unitats de representació: el text i la imatge; Aquests dos tipus de codificació permeten enunciar, rebre missatges i informació. El disseny gràfic, com a disciplina, ens permet pensar, organitzar, programar i desenvolupar projectes de comunicació, estructurats segons una sintaxi i una morfologia pròpies.

Aquesta assignatura pretén dotar l'alumnat de la capacitat crítica i resolutiva d'elaborar i desenvolupar solucions eficaces i coherents a un problema o necessitat de comunicació, utilitzant els recursos del disseny gràfic. Es proposa un aprenentatge de producció de comunicacions gràfiques clares i precises dotades de llegibilitat, coherència i precisió, utilitzant mitjans tecnològics tenint en compte criteris de viabilitat, qualitat i economia.

2. Objectius Pedagògics.

(Segons el DECRET 177/2014, de 10 d'octubre, del Consell)

1. Diferenciar els àmbits, particularitats i principals aplicacions del disseny gràfic.
2. Conèixer els principis del disseny gràfic i identificar-los en productes audiovisuals de diversa índole i finalitat comunicativa.
3. Identificar i analitzar els recursos comunicatius i expressius del disseny gràfic: color, composició, text, imatge, etc.
4. Conèixer la simbologia, el significat i les possibilitats comunicatives del color en la transmissió efectiva d'idees i missatges en el producte imprès.
5. Interpretar les especificacions del disseny d'un producte gràfic imprès i realitzar correctament, d'acord amb les indicacions, els diversos elements gràfics que el componen.
6. Analitzar les característiques formals i funcionals de la composició, la tipografia, el color i la imatge en el producte gràfic imprès.
7. Estructurar i ordenar els elements que participen en el disseny imprès atenent les especificacions del projecte.
8. Analitzar productes gràfics impresos i emetre un juí crític en funció de les característiques formals, tècniques i comunicatives, utilitzant la terminologia específica del mòdul.
9. Valorar la presència de les noves tecnologies en el disseny gràfic.

3. Continguts.

(Segons el DECRET 177/2014, de 10 d'octubre, del Consell)

1. El disseny gràfic: àmbits, aplicacions, particularitats i finalitat comunicativa. Identitat, edició i persuasió. Productes impresos representatius.
 2. La comunicació i el llenguatge visual. Semiòtica. Els signes gràfics, la tipografia, el color, la composició i la imatge. Particularitats, funció, valor expressiu i comunicatiu.
 3. Estructura de l'espai gràfic i jerarquies compositives i informatives en el producte gràfic imprès en funció del missatge i de l'àmbit de disseny.
 4. L'anàlisi formal i la valoració comunicativa del producte gràfic imprès en els seus diferents àmbits.
 5. Tendències gràfiques actuals en el disseny d'identitat, edició i persuasió, i les seues implicacions en el producte imprès. Repercussions formals, tècniques i comunicatives de les noves tecnologies.
 6. El producte imprès i el suport. Aspectes significatius. Particularitats del suport imprès. Condicionaments tècnics.
-

Unitats didàctiques

UD1 Context del Disseny Gràfic. Definició, posicionament i reflexió.

UD2 Llenguatge i comunicació visual. Percepció. Gestalt.

UD3 Elements bàsics del disseny. Jerarquia i composició.

UD4 Color.

UD5 Suport del producte gràfic

UD6 El procés creatiu.

4. Planificació i temporització.

Unitat didàctica	
UD1	1r trimestre
UD2	1r trimestre
UD3	2n trimestre
UD4	2n trimestre
UD5	3r trimestre
UD6	3r trimestre

5. Metodologia didàctica.

El sistema de classes serà teòric i pràctic. Les classes es distribueixen en sessions de teoria, temps dedicat per a l'avaluació de coneixements i lliurament d'exercicis. En les classes teòriques s'exposaran els conceptes anteriorment comentats, així com les pautes a seguir en cada exercici. Per dur a terme els exercicis pràctics el professor lliurarà al l'alumnat el full de l'exercici amb els aspectes que defineixen el treball. És indispensable incentivar l'actitud participativa de l'alumnat en el procés d'aprenentatge fomentant la seva capacitat investigadora en la recerca d'informació que il·lustre els conceptes tractats i ajudi a resoldre els exercicis. És necessari avaluar periòdicament els exercicis i comprovar els coneixements adquirits mitjançant proves per escrit o treballs pràctics. Es disposarà de visualitzador d'imatges a l'aula. Es faran passades de material didàctic. El desenvolupament de les propostes de treball es realitzarà en classe.

–ACTIVITATS DE CLASSE

PROFESSOR:

- Explicar els continguts.
- Aportar l'explicació documentalment.
- Plantejar exercicis.
- Supervisar i corregir el desenvolupament dels exercicis.
- Suplementar l'aportació teòrica.

ALUMNAT:

- Rebre l'explicació de continguts.
- Prendre anotacions i notes esquemàtiques.
- Resoldre exercicis i projectes plantejats.
- Plantejar dubtes i consultes personalitzades.

6. Avaluació.

Consideracions generals

L'avaluació de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny serà contínua i tindrà en compte el progrés de l'alumnat respecte a la formació adquirida en els diferents mòduls que componen el cicle formatiu corresponent.

L'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requereix l'assistència regular a classe i activitats programades. Per a fer-ho, serà necessària l'assistència, almenys, al 80% de les classes i activitats. L'incompliment d'este requisit suposarà la pèrdua del dret a l'avaluació contínua i podrà suposar l'anul·lació de matrícula per inassistència.

En el cas d'alumnat amb el mòdul pendent i matriculat en 2n curs s'haurà de fer una prova teòrica de coneixement dels continguts, així com entregar tots els treballs proposats amb qualificació mínima de 5 o apte, segons tipus de treball. La data d'entrega serà al període de la segona avaluació.

Criteris d'avaluació

(Segons el DECRET 177/2014, de 10 d'octubre, del Consell)

- Identificar i caracteritzar els diversos àmbits d'actuació del disseny gràfic i les seves interrelacions.
- Diferenciar els productes impresos més representatius de cada àmbit del disseny gràfic, les seves interrelacions, suports, aplicacions i finalitats comunicatives.
- Descriure els recursos i elements fonamentals del disseny gràfic, les seves característiques formals, funcionals i aplicacions.
- Analitzar productes gràfics impresos d'acord amb les possibilitats formals i comunicatives de la composició, la tipografia, el color i la imatge.
- Ordenar l'espai i els elements visuals de diversos productes impresos tenint en compte les especificacions del disseny.
- Valorar críticament la qualitat formal i funcional de productes impresos segons els coneixements del mòdul i el propi criteri i utilitzar adequadament la terminologia de l'assignatura.
- Analitzar i valorar la influència de les noves tecnologies en el disseny gràfic.

Instruments d'avaluació

S'utilitzaran els següents:

Controls d'assistència i d'actitud.

Treballs en funció del volum i importància dels continguts. Els treballs o activitats curtes

i/osenzilles es qualificaran com a aptes o no aptes. Els treballs més complexos i llargs seran qualificats amb nota numèrica de 0 a 10.

Els treballs s'hauran de lliurar en la data publicada. Fora de la data es permetrà l'entrega 2 dies més tard amb la corresponent baixada de nota. Passats aquests dies els treballs s'entregaran en data estimada abans de cada avaluació trimestral. Els treballs no entregats al trimestre pertinent, s'entregaran en la final ordinària, amb la reducció de nota pertinent.

Procediment d'avaluació

Avaluació contínua:

Es realitzarà una mitjana ponderada sempre que l'alumne haja assistit a classe el 80% establert i tots els treballs proposats siguin aptes o tinguen qualificació superior a 5.

Avaluació ordinària:

Es realitzarà una prova teòrica quan hi haja absència major del 20% de les sessions i/o quan falten treballs o aquests no han superat els mínims previstos. A més de la prova s'avaluaran amb mitjana ponderada els treballs pendents que superen els mínims.

Avaluació extraordinària:

S'empraran els mateixos criteris que a l'avaluació final ordinària.

7. Activitats extraescolars.

Visites cada trimestre a espais culturals i expositius d'Alcoi.

8. Recursos.

Canó de projecció/pantalla, pissarra, ordinador, tallers i laboratoris de l'EASD Alcoi, Biblioteca de l'EASD Alcoi.

L'alumnat haurà de portar material personal per a la correcta realització dels treballs: equipament informàtic i material que permeti activitats d'arts plàstiques i disseny.

9. Bibliografia

Bibliografia bàsica

AICHER, Otl y KRAMPEN, Martin. *Sistemas de signos en la comunicació visual*. Editorial Gustavo Gili Diseño.

AICHER, Otl. *El mundo como proyecto*. Editorial Gustavo Gili.
Tipografía. València: Campgràfic, 2004.

ALBERS, J. *La interacción del color*. Madrid: Alianza Editorial, 1979.

APARICI, R. GARCÍA-MATILLA, A., *Lectura de imágenes*. Ediciones de la Torre. Proyecto didáctico Quirón, Madrid, 1987

ARNHEIM, R.: *Arte y percepción visual*. Editorial. Alianza, 80. AF, 13.

---(1988): *El poder del centro: estudio sobre la composición en las artes visuales*, Madrid, Alianza Editorial.

BLACKWELL, L. *La tipografía del siglo XX*. Barcelona: Gustavo Gili, 1993.

CHAVES, Norberto, "La imagen corporativa".

- DONDIS, Donis A.: La sintaxis de la imagen. Introducción al alfabeto visual, Ed. G. Gili, Barcelona 2003.
- EVAMY, Michael. Logo. Editorial Gustavo Gili.
- FRUTIGER, A.: *Signos, símbolos, marcas, señales. Elementos, morfología, representación, significación*. Barcelona: Gustavo Gili, 1999.
- GARCÍA UCEDA, Mariola, Las claves de la publicidad. ESIC Editorial, Madrid, 2001
- GOMBRICH, Ernst H. Historia del Arte.
- HOCHULI, Jost, KINROSS, Robin, El diseño de libros, Práctica y teoría, Campgràfic Editors, SL. Valencia, 2005
- LANDA, Robin, El diseño en la publicidad. Crear mensajes gráficos con gran impacto visual. Anaya Multimedia, Madrid, 2005.
- LUPTON, Ellen. Intuición, acción, creación. Graphic Design Thinking. Editorial Gustavo Gili Diseño.
- MARTÍN MONTESINOS, J.L; HURTANA, M. *Manual de tipografía. Del plomo a la era digital*. València: Campgràfic, 2001.
- ROM, J. *Els fonaments del disseny gràfic. Procés projectual i metodologia*. Barcelona: Trípodos, 2002.
- RUIZ Collantes, Javier. Las profesiones del diseño. Editorial Planeta. Barcelona, 1992.
- SATUÉ, Enric, El diseño gráfico en España. Historia de una forma comunicativa nueva. Alianza. Madrid, 1997.
- El diseño gráfico desde sus orígenes hasta nuestros días. Alianza. Madrid, 1997.
- WONG, W. *Fundamentos del diseño*, Barcelona: Gustavo Gili, 1995.
- ZIMMERMANN, Y. *Del diseño*. Barcelona: Gustavo Gili, 1998.
- També s'utilitzaran com a suport a les explicacions teòriques les següents adreces electròniques per a consulta:
- Adbusters.com
 - Pentagram.com
 - Unostiposduros.com

Bibliografia complementària

- GOMBRICH, Ernst H. Historia del Arte.
- HOCHULI, Jost, KINROSS, Robin, El diseño de libros, Práctica y teoría, Campgràfic Editors, SL. Valencia, 2005

ENLLAÇOS (pàgines web, bases de dades, documentació hemeroteques, etc.)

- La imagen (Introducción a la lectura de la imagen). (s. f.).
<https://canal.uned.es/video/5a6f81eeb1111f5d3f8b4592>
- Journal - E-Flux. (s. f.). <https://www.e-flux.com/journal/>
- Aiga. (s. f.). Eye on Design. <https://eyeondesign.aiga.org/>
-